ความสัมพันธ์ของคุณภาพชีวิตในการทำงานกับภาวะหมดไฟในการทำงานของคนวัยทำงานในนิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ตำบลบางกระเจ้า จังหวัดสมุทรสาคร

The Relationship of Quality of Working Life and Burnout of Workers in an Industrial Estate in Bang Krachao Subdistrict, Samut Sakhon Province

กฤตพิพัฒน์ พงศ์เสวี, นลพรรณ แซ่เฮ่อ*, ศศินา จิตรอักษร
Kritpipat Pongsavee, Nonlaphan Saeher*, Sasina Jitaksorn
คณะสาธารณสุขศาสตร์, มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, ประเทศไทย
Faculty of Public Health, Bangkok Thonburi University, Thailand
(Received: October 24, 2024, Revised: March 7, 2025, Accepted: March 23, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานและภาวะหมดไฟ เปรียบเทียบภาวะหมดไฟในการทำงานตามปัจจัยส่วนบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับภาวะหมดไฟในการทำงานของคนวัยทำงานในนิคมอุตสาหกรรมแห่งหนึ่ง ตำบลบางกระเจ้า จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 359 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบแบบที การทดสอบแบบเอฟ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.8 อายุเฉลี่ย 38.4 ปี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 14,001–20,000 บาท ร้อยละ 57.1 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 39.3 และจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ร้อยละ 42.7 ระดับของคุณภาพชีวิตในการทำงานและภาวะหมดไฟในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.62, 2.04) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย พบว่า อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพการสมรส ที่แตกต่างกันมีภาวะหมดไฟในการทำงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคุณภาพชีวิตในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางลบกับภาวะหมดไฟในการทำงานในระดับต่ำมาก (r = -.164) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานควรตรวจสอบค่าตอบแทนและภาระงานของลูกจ้าง และพิจารณาเกณฑ์รวมถึงการขึ้นตำแหน่งและการกำกับดูแลมาตรฐานความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีการตรวจสุขภาพประจำปีให้แก่พนักงานเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน จะช่วยลดภาวะการหมดไฟในการทำงานได้

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตในการทำงาน, ภาวะหมดไฟในการทำงาน, วัยทำงาน

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding Author: Nonlaphan Saeher, E-mail: nonlaphansae@gmail.com)

Abstract

This study aims to evaluate the quality of working life and burn out. Compared burn out based on individual factors, association between quality of life and burn out among working age in an industrial. Bang Krachao sub-district, Samut Sakhon province. 359 sampling group were collected by questionnaire to measure the level of quality of working life and burn out. Data was analyzed by descriptive using percentages, averages and test hypothesis using t-test, F-Test and the Pearson's product moment correlation at the statistical significance level .05. The result showed that most sample were female (64.8%), Average age 38.4 years, monthly income was between 14,001-20,000 baht per month (57.1%), married (39.3%), education a bachelor's degree (42.7%), the level of quality of working life and burn out were moderate (M = 3.63, 2.04). The findings were found that age, monthly income, and married status have different levels of burn out was statistically significant level 0.01 and quality of working life has a negative correlation with burnout (r= -.164) with statistically significant level 0.01. Therefore, government agencies should provide assistant with fairness of wage and get promoted so that working age enough well-being and supervise the safety standards of the working environment. Employees should have yearly health examinations to encourage them to work, which will lessen burnout.

Keywords: Quality of working life, Burnout, Workers

บทนำ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ได้ทำการประเมินระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) และพฤติกรรมสุขภาพ (Health Behavior) ตามหลัก 3 อ. 2 ส. ของประชาชนกลุ่มวัยทำงาน ช่วงอายุ 15 – 59 ปี ในปี 2559 จำนวน 15,278 คน พบว่า วัยทำงานมีความรอบรู้ด้านสุขภาพตามหลัก 3อ. 2ส. ส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่ดี ร้อยละ 49 โดยเฉพาะประเด็นการสื่อสารสุขภาพ การเข้าถึงข้อมูลและตัดสินใจเลือกปฏิบัติที่ถูกต้อง พบว่าอยู่ในระดับดีมากเพียงร้อยละ 5.50 ส่วนพฤติกรรมตามหลัก 3อ. 2ส. ของวัยทำงานพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่ดีถึงร้อยละ 56.70 โดยอยู่ในระดับดีมากหรือถูกต้องเพียงร้อยละ 5.20 จากข้อมูลนี้ ชี้ให้เห็นว่าประชาชนวัยแรงงานส่วนใหญ่ยังมีความเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคเรื้อรังอย่างมาก (สำนักข่าวออนไลน์ Hfocus, 2560)

สมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญกับเศรษฐกิจในภาคอุตสาหกรรม สะดวกต่อการขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำไปยังพื้นที่ใกล้เคียง ส่งผลให้สมุทรสาครเป็นแหล่งที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก หน่วยงานรัฐจึงมีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขึ้นมาเพื่อเป็นการจัดพื้นที่สำหรับโรงงานอุตสาหกรรมให้เข้ารวมกันอย่างมีระบบและเป็นระเบียบ แต่ทว่านิคมอุตสาหกรรมนั้นได้ก่อปัญหาทางสิ่งแวดล้อม การเกิดมลพิษต่างๆ ทั้งทางอากาศ ทางเสียง และทางน้ำ ที่ล้วนส่งผลเสียต่อสุขภาพ จากสถานการณ์โรคโควิด-19 ที่ระบาดอย่างรุนแรงเมื่อปลายปี พ.ศ. 2563 โรงงานอุตสาหกรรมประสบปัญหาขาดทุน คนวัยทำงานขาดรายได้ เมื่อผ่านพ้นสถานการณ์นั้นมาได้เศรษฐกิจเริ่มกลับมาขับเคลื่อน คนวัยทำงานจำเป็นที่จะทำงาน